

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
w Przasnyszu
06-300 Przasnysz, ul. B. Joselewicza 6
tel./fax (29) 752 51 73, (29) 691 17 46
NIP 7611527579, REGON: 550725289
- 1 -

Załącznik
06.03.23 Aut

Przasnysz, 2023-03-06

STAROSTWO POWIATOWE w Przasnyszu	
Wpłynęło	06. 03. 2023
Nr rej. 5453	<i>[Signature]</i>
Ileś salaszników	Podpis

PCPR.0000.7.2023

RADA POWIATU
ZARZĄD POWIATU
PRZASNYSKIEGO

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Przasnyszu – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na podstawie art. 76 ust. 4 pkt. 15 z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r. poz. 447 ze zm.) przedkłada „Roczne sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Przasnyskim za rok 2022”.

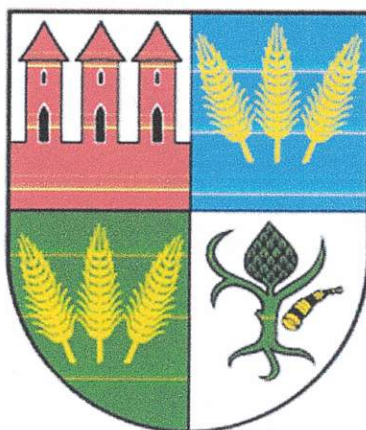
Otrzymuje:

- 1) Adresat,
- 2) A/a.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Przasnyszu

[Signature]
Krzysztof Goś

**ROCZNE SPRAWOZDANIE
Z EFEKTÓW PRACY
ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE PRZASNYSKIM
ZA ROK 2022**

Przasnysz, 06.03.2023r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
I. Działania oparte o standardy związane z realizowaniem systemu pieczy zastępczej	6
<i>1.1. Tworzenie oraz rozwój rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie przasnyskim .....</i>	<i>6</i>
1.1.1. Charakterystyka rodzinnych form pieczy zastępczej.....	6
1.2. Posiedzenia Zespołów ds. aktualnej oceny sytuacji dziecka oraz oceny rodziny zastępczej.....	8
1.2.1. Plany Pomocy Dziecku	9
1.2.2. Trwale rozwiązanie sytuacji dziecka w 2022r.	9
1.2.3. Zgłoszenie dzieci do Ośrodka Adopcyjnego Oddziału Zamiejscowego w Ciechanowie.....	9
II. Udzielanie wsparcia specjalistycznego dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej i rodzinom zastępczym. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.....	10
2.1. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.....	10
2.2. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.	10
2.3. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą.	10
2.4. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.....	11
2.5. Zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń, celem podniesienia ich kwalifikacji.	11
2.6. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.....	13
2.7. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności ośrodkami pomocy społecznej, sądami, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami oraz organizacjami społecznymi.	13
2.8. Przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.	14
III. Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.....	14
3.1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.	14
3.1.1. Promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej.....	14
3.1.2. Ogłoszenia o naborze kandydatów na rodziny zastępcze.....	15
3.2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.	15

<i>3.3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.....</i>	16
<i>3.4. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.....</i>	16
<i>IV. Proces usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej.....</i>	16
<i>4.1. Indywidualny Program Usamodzielnienia.....</i>	17
<i>4.2. Współpraca z osobami usamodzielnianymi.....</i>	17
<i>Spis tabel.....</i>	19

Wstęp

Zgodnie z art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r. poz. 447 ze zm.) Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej jest wyznaczona przez Starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania.

Zarządzeniem Nr 25/2011 Starosty Przasnyskiego z dnia 4 listopada 2011 roku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Przasnyszu zostało wyznaczone Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Do zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej należy w szczególności:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 3a) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
- 4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- 8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, centrum usług społecznych, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;

- 9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;
- 13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- 14a) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
- 15) przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
- 16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej należy w szczególności przedstawienie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Przasnyszu funkcjonuje Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej, w którego skład wchodzi trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Ww. Centrum realizowało zadania w obszarze pieczy zastępczej zgodnie z Programem Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 w powiecie przasnyskim oraz z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, poprzez:

I. Działania oparte o standardy związane z realizowaniem systemu pieczy zastępczej

1.1. Tworzenie oraz rozwój rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie przasnyskim

Na terenie powiatu przasnyskiego, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r. poz. 447 ze zm.) funkcjonowały następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej:

- rodzina zastępcza spokrewniona;
- rodzina zastępcza niezawodowa;
- rodzina zastępcza zawodowa;
- rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego.

1.1.1. Charakterystyka rodzinnych form pieczy zastępczej

Wg stanu na dzień 31.12.2022r. w powiecie przasnyskim funkcjonowały 42 rodziny zastępcze, w których przebywało 75 dzieci (w tym 6 dzieci do 3 r.ż.). Wszystkie rodziny zastępcze były objęte wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela 1. Formy rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie przasnyskim – stan na dzień 31.12.2022r.

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Spokrewnione	19	21
Niezawodowe	12	14
Zawodowe	11	40
Łącznie	42	75

Źródło: dane PCPR Przasnysz, Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Wyżej przedstawiona tabela zawiera podział rodzin zastępczych wg form rodzinnej pieczy zastępczej – stan na dzień 31 grudnia 2022r.

Największa liczba dzieci w powiecie przasnyskim przebywa w rodzinach zastępczych zawodowych - 35, w tym w pogotowiach rodzinnych – 5, w rodzinach zastępczych niezawodowych – 14, w rodzinach zastępczych spokrewnionych – 21.

Tabela 2. Napływ i odpływ dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej w 2022r.

	Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	Ogółem
Liczba dzieci umieszczonych w roku 2022	3	2	12	4	21
Liczba dzieci, które odeszły w roku 2022, w tym pełnoletni wychowankowie	1	12	6	2	21
Liczba rodzin zastępczych powstałych w roku 2022	2	1	2	0	5
Liczba rodzin zastępczych rozwiązanych w roku 2022	1	1	0	0	2

Źródło: dane PCPR Przasnysz, Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej

W roku 2022 największa liczba dzieci została umieszczona w rodzinach zastępczych zawodowych. W okresie sprawozdawczym: 7 wychowanków odeszło z rodzinnej pieczy zastępczej; powstały 2 rodziny zastępcze zawodowe, 1 rodzina zastępcza niezawodowa oraz 2 rodziny zastępcze spokrewnione. 1 rodzina zastępcza spokrewniona z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania powróciła na teren powiatu przasnyskiego. W 2022r. została rozwiązana 1 rodzina zastępcza niezawodowa z uwagi na wyjście z rodziny zastępczej pełnoletniej wychowanki i 1 rodzina zastępcza spokrewniona, ze względu na ukończenie 25 roku życia przez wychowankę.

Tabela 3. Dzieci ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi przebywające w rodzinach zastępczych

	Dzieci przebywające w rodzinach zastępczych spokrewnionych	Dzieci przebywające w rodzinach zastępczych niezawodowych	Dzieci przebywające w rodzinach zastępczych zawodowych, w tym pogotowiach rodzinnych
Orzeczenie o kształceniu specjalnym	0	1	6
Orzeczenie o kształceniu indywidualnym	0	0	0

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności	0	0	3
--	----------	----------	----------

Źródło: Źródło: dane PCPR Przasnysz, Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej

1.2. Posiedzenia Zespołów ds. aktualnej oceny sytuacji dziecka oraz oceny rodziny zastępczej

Zadaniem Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej jest dokonywanie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka. W przypadku dzieci poniżej 3 roku życia oceny tej dokonywano raz na kwartał, natomiast oceny dzieci powyżej 3 roku życia sporządzano raz na 6 miesięcy. Po przeprowadzeniu przedmiotowych ocen w konsultacji z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz innymi specjalistami pracującymi z dzieckiem i rodziną zastępczą, organizator rodzinnej pieczy zastępczej formułował na piśmie opinie dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej, a następnie przekazywał je do właściwego Sądu.

Ocen sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej dokonuje się celem ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej wychowanka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem oraz rodziną, modyfikowania Planów Pomocy Dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, oceny stanu zdrowia wychowanków i ich aktualnych potrzeb, oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a także informowania sądu o potrzebie umieszczenia małoletnich w placówce.

W 2022r. koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzili 167 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu przasnyskiego, w których uczestniczyły rodziny zastępcze, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnieni w tut. Centrum, pracownicy socjalni bądź asystenci rodziny, pedagog i psycholog PCPR w Przasnyszu, przedstawiciele Ośrodka Adopcyjnego, rodzice naturalni, a także przedstawiciele instytucji wspierających rozwój i wychowanie dziecka.

W trakcie okresu sprawozdawczego zwołano 15 posiedzeń zespołu ds. oceny sytuacji rodziny zastępczej i na tej podstawie sporządzono 15 ocen rodzin zastępczych, z czego 14 z nich było pozytywnych, 1 negatywna. Ocena rodziny zastępczej wynikała z analizy arkusza samooceny rodziny zastępczej, karty oceny rodziny zastępczej oraz opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, na podstawie których oceniono współpracę rodziny zastępczej z tut. Centrum, a przede wszystkim wywiązywanie się przez opiekunów zastępczych z powierzonej im funkcji.

1.2.1. Plany Pomocy Dziecku

Plany Pomocy Dziecku przygotowywane są we współpracy z rodzicami zastępczymi oraz osobami i instytucjami biorącymi udział w procesie wychowawczym dziecka i obejmują szereg celów do osiągnięcia w pracy z małoletnimi oraz efektów pracy z wychowankiem. W 2022r. koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej stworzyli 99 Planów Pomocy Dziecku, które zostały sporządzone po 1 egzemplarzu dla każdego realizatora oraz przez każdego z nich podpisane, po czym zatwierdzone przez Dyrektora PCPR. Realizowanie założeń niniejszych planów pomocy dziecku jest omawiane oraz weryfikowane podczas posiedzeń zespołów ds. aktualnej oceny sytuacji dziecka. Podjęcie działań związanych z realizowaniem Planów Pomocy Dziecku w 2022r. wymagało ścisłej współpracy koordynatorów oraz rodzin zastępczych ze specjalistami, w tym psychologiem czy też pedagogiem. Pełna diagnoza sytuacji dziecka i zaplanowanie optymalnych kroków w celu udzielenia wsparcia opierało się w wielu przypadkach na współpracy z asystentami rodzin biologicznych, pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej oraz pracownikami oświaty.

1.2.2. Trwale rozwiązanie sytuacji dziecka w 2022r.

Tabela 4. Trwale rozwiązanie sytuacji dziecka w 2022r.

Trwale rozwiązanie sytuacji dziecka	Liczba dzieci
Powróciły do rodziny naturalnej	1
Adopcja	1
Umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej	1
Opuszczenie rodziny zastępczej z uwagi na usamodzielnienie	6

Źródło: dane PCPR w Przasnyszu, Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej

W roku sprawozdawczym trwale rodzinną pieczę zastępczą opuściło 9 wychowanków. 1 dziecko powróciło do rodziny naturalnej, 1 małoletnie dziecko zostało przysposobione, 1 wychowanek został umieszczony w placówce opiekuńczo-wychowawczej, 6 wychowanków opuściło rodzinę zastępczą z uwagi na usamodzielnienie.

1.2.3. Zgłoszenie dzieci do Ośrodka Adopcyjnego Oddziału Zamiejscowego w Ciechanowie

W 2022r. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej przekazał do Ośrodka Adopcyjnego w Ciechanowie 1 kartę wraz z załącznikami dotyczącymi zgłoszenia małoletniego wychowanka rodziny zastępczej z uregulowaną sytuacją prawną do przysposobienia.

II. Udzielanie wsparcia specjalistycznego dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej i rodzinom zastępczym. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

2.1. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Przasnyszu zobowiązane jest do prowadzenia poradnictwa i terapii dla osób będących rodzinami zastępczymi oraz dzieci będących pod ich opieką. Tutejsze Centrum zatrudnia psychologa, pedagoga oraz radcę prawnego, którzy realizują ww. zadania. W ustalonych indywidualnie terminach i godzinach – również popołudniowych, prowadzone było poradnictwo specjalistyczne, w ramach którego udzielono łącznie 141 konsultacji, porad i badań specjalistycznych, w tym:

- 2 badania pedagogiczne dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej;
- 4 badania psychologiczne, celem wydania opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- 116 konsultacji psychologicznych oraz 13 diagnoz psychologicznych;
- 6 porad prawnych dla beneficjentów rodzinnej pieczy zastępczej.

2.2. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2022r. na zlecenie sądów, po przeprowadzeniu analizy osobistej, rodzinnej, majątkowej, jak również w uzasadnionych przypadkach poddaniu tych osób badaniom psychologiczno-pedagogicznym, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzili 2 opinie w trybie art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2.3. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.

W ramach działalności diagnostyczno-konsultacyjnej psycholog i pedagog współpracujący z PCPR w Przasnyszu, na zlecenie tut. Centrum sporządzili: 2 opinie psychologiczne o

posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz 2 opinie pedagogiczne dotyczące kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Psycholog zatrudniony w tut. Centrum wydał również 13 diagnoz psychofizycznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w terminie od 23.09.2022r. do 02.12.2022r. zorganizował szkolenie dla rodzin zastępczych, zainicjowane przez tut. Centrum pod nazwą „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, które odbywało się w formie warsztatów i obejmowało cykl 10 spotkań.

2.4. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

Celem wzmocnienia kompetencji oraz przeciwdziałania zjawisku wypalenia zawodowego w 2022r. odbyło się 1 spotkanie grupy wsparcia, w którym uczestniczyli: inspektor ds. ochrony danych osobowych oraz radca prawny współpracujący z PCPR w Przasnyszu. W toku spotkania omówione zostały aspekty prawne upubliczniania przez wychowanków rodzin zastępczych zdjęć i nagrań wykonanych w mieszkaniach rodzin.

Jak wspomniano w punkcie 2.3. sprawozdania, wychodząc naprzeciw potrzebom rodzin zastępczych, Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej realizując zapisy ustawy dotyczące podnoszenia kwalifikacji przez rodziny zastępcze, zorganizował szkolenia dla rodzin zastępczych:

- w terminie 28.04.2022r. szkolenie RODO;
- w terminie 11.10.2022r. szkolenie pn. „Narkotyki i dopalacze zabijają”. Szkolenie poprowadził kom. Paweł Rykowski z Komendy Powiatowej Policji w Przasnyszu;
- w terminie od 23.09.2022r. do 02.12.2022r. warsztaty pn. „Szkoła dla rodziców i wychowawców”. Program składał się z dziesięciu 3-godzinnych warsztatów:
  1. Zapoznanie się grupy, zawarcie kontraktu, warunki i zasady uczestnictwa w warsztatach, oczekiwania, formy i cele zajęć, cele wychowawcze uczestników
  2. Emocje (rozpoznawanie uczuć, sposoby radzenia sobie z uczuciami, wpływ uczuć na zachowania
  3. Jak pomóc dzieciom, aby radziły sobie z własnymi uczuciami? Aktywne słuchanie i budowanie odzwierciedlających, empatycznych komunikatów do dziecka
  4. Granice

5. Zachęcanie do współpracy
6. Rozwiązywanie konfliktów
7. Zachęcanie do samodyscypliny (metody zamiast karania)
8. Zachęcanie do samodzielności
9. Uwalnianie dzieci od grania ról i niekorzystnego „etykietowania”
10. Skuteczne pochwały i ich znaczenie. Wzmacnianie poczucia własnej wartości. Zakończenie.

2.5. Zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń, celem podniesienia ich kwalifikacji.

W roku 2022r. w celu podniesienia kwalifikacji pracowników w zakresie pracy z dziećmi oraz rodzinami, Dyrektor PCPR w Przasnyszu w 2022r. oddelegował koordynatorów do udziału w następujących szkoleniach:

- szkolenie pod nazwą „Jak rozpoznać dziecko, wobec którego stosowana jest przemoc. Moja praca z dzieckiem uwikłanym w przemoc domową. Wdrożenie procedury niebieskie karty w oświacie” – w dniu 10.05.2022r., organizowanym przez Profilaktyka Kier (uczestniczyło 2 koordynatorów);
- szkolenie pod nazwą „Współpraca pomiędzy rodzicami zastępczymi a rodzinami biologicznymi dla dobra dziecka – rola organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w tym zakresie” – w dniu 24.05.2022r., organizowanym przez Qźnia umiejętności (uczestniczyło 3 koordynatorów);
- szkolenie pod nazwą „Wczesne wykrywanie/rozpoznawanie syndromów dziecka skrzywdzonego” – w dniach 05-18.07.2022r., organizowanym przez Akademię Kultury Informacyjnej (uczestniczyło 2 koordynatorów);
- szkolenie pod nazwą „Zachowania samobójcze u dzieci i młodzieży” – w dniu 15.09.2022r., zorganizowane przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej (uczestniczyło 2 koordynatorów);
- szkolenie pod nazwą „Procedura odbierania dziecka – rola poszczególnych instytucji” – w dniu 22.09.2022r. zorganizowane przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej (uczestniczyło 2 koordynatorów);
- szkolenie pod nazwą „Symptomy wykorzystania seksualnego dzieci i młodzieży” – w dniu 15.11.2022r. zorganizowane przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej (uczestniczyło 2 koordynatorów).

2.6. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wycieczki.

W 2022r. 4 rodziny zastępcze zawodowe w ramach urlopu wypoczynkowego wymagały zorganizowania opieki nad dziećmi, które obejmowały pieczę zastępczą. W ramach pomocy ww. rodzinom zastępczym, pieczę nad dziećmi na okres czasu niemożności sprawowania przez nie opieki przejęło 6 rodzin pomocowych.

2.7. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności ośrodkami pomocy społecznej, sądami, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami oraz organizacjami społecznymi.

Do działań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym należało:

- a) prowadzenie monitoringu funkcjonowania rodziny, stała współpraca z rodzinami zastępczymi oraz dziećmi umieszczonymi w rodzinach zastępczych, objętymi wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, w tym prowadzenie bieżącej dokumentacji dotyczącej danych rodzin zastępczych oraz dzieci w nich umieszczonych (egzekwowanie: świadectw szkolnych oraz aktualnych zaświadczeń o kontynuowaniu nauki w przypadku pełnoletnich wychowanków pozostających w rodzinach zastępczych; opinii szkolnych o dzieciach; sporządzanie notatek służbowych z wizyt w środowisku oraz istotnych wydarzeń związanych z funkcjonowaniem rodzin zastępczych i ich podopiecznych, rozmów z opiekunami i dziećmi; sporządzanie ocen sytuacji dzieci oraz rodzin zastępczych, tworzenie planów pomocy dziecku);
- b) odbywanie wizyt w środowisku rodzin zastępczych, celem sporządzenia aktualnych ocen sytuacji dzieci bądź ocen rodzin zastępczych (obligatoryjnie dwa razy w roku oraz według potrzeb);
- c) współpraca ze szkołami pod kątem monitorowania procesu edukacji dziecka, w tym zachowania oraz osiągniętych wyników w nauce, występowanie do szkół o opinie szkolne wychowanków, celem weryfikacji realizowania przez nich obowiązku szkolnego, jak również wglądu w ich sytuację szkolną;
- d) konsultowanie z pedagogami szkolnymi oraz wychowawcami klas sytuacji dzieci mających trudności w nauce bądź sprawiającymi problemy wychowawcze, celem ustalenia form pomocy dla wychowanków;

- e) współpraca z Sądami, w szczególności z Sądem Rejonowym III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich w Przasnyszu, w tym informowanie Sądu o aktualnej sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych; przesyłanie ocen o całokształcie sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, funkcjonujących na terenie powiatu przasnyskiego wraz z opiniami dotyczącymi zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej; przesyłanie informacji o kandydatach na rodzinę zastępczą dla dzieci wskazanych przez Sąd; powiadamianie Sądu o istotnych wydarzeniach oscylujących wokół funkcjonowania rodzin zastępczych oraz wychowanków;
- f) koordynowanie spotkań rodzin biologicznych z dziećmi umieszczonymi w rodzinach zastępczych, umawianie oraz organizowanie niniejszych spotkań, a także monitorowanie ich przebiegu na terenie siedziby PCPR;
- g) prowadzenie z rodzicami zastępczymi rozmów motywujących oraz wspierających w procesie wychowawczym dzieci, rozwiązywaniu ewentualnych problemów opiekuńczych, a także pomoc w uzyskaniu dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
- h) współpraca z ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatów, z których pochodzą dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na terenie powiatu przasnyskiego;
- i) współpraca z policją oraz kuratorami sądowymi w sytuacjach interwencji bądź zabezpieczenia dzieci w pieczy.

2.8. Przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Efekty pracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Przasnyszu jako Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej są corocznie przedstawiane Staroście oraz Radzie Powiatu.

III. Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

3.1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

3.1.1. Promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Przasnyszu, które jest Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Przasnyskim pod patronatem Starosty Przasnyskiego w dniu 26 maja 2022r. zorganizowało Dzień Rodzicielstwa Zastępczego połączony z Dniem Dziecka. Tegoroczne obchody miały na celu promowanie rodzicielstwa zastępczego, integrację

rodzin zastępczych, ich wychowanków oraz dzieci z Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Czernicach Borowych. Miały one formę wycieczki do Warszawy, w trakcie której głównymi atrakcjami było zwiedzanie Stadionu Narodowego i ZOO, na terenie którego zapewniony był obiad dla uczestników wycieczki. Udanej i bezpiecznej zabawy jak również podziękowania rodzinom zastępczym, za trud i poświęcenie włożone w wykonywaną pracę życzył Starosta Przasnyski Krzysztof Bieńkowski. Życzenia uśmiechu i beztróskiego dzieciństwa dla wychowanków pieczy rodzinnej i instytucjonalnej jak również owocnej współpracy, wytrwałości w ich heroicznych działaniach na rzecz podopiecznych i siły w pokonywaniu codziennych trudów złożył Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Przasnyszu Krzysztof Goś, który osobiście dbał o prawidłowy przebieg wycieczki.

W dniu 06.12.2022r. dzięki uprzejmości i zaangażowaniu Starosty Pana Krzysztofa Bieńkowskiego na lodowisku powiatowym w Przasnyszu zostało zorganizowane spotkanie mikołajkowe dla wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Podczas spotkania Starosta Przasnyski oraz Dyrektor PCPR przywitali wszystkich uczestników i zaprosili do miłego spędzenia czasu. Każdy wychowanek pieczy rodzinnej i instytucjonalnej (łącznie 93 osoby) otrzymał paczkę ze słodyczami. Wychowankowie wraz z opiekunami mieli okazję spróbować swoich możliwości łyżwiarskich i zapozować do pamiątkowego zdjęcia ze Świętym Mikołajem.

3.1.2. Ogłoszenia o naborze kandydatów na rodziny zastępcze

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Przasnyszu jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w ramach kampanii promującej „Rodzicielstwo zastępcze” podało do publicznej wiadomości ogłoszenie o naborze kandydatów na rodziny zastępcze, które zostało zamieszczone na stronie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Przasnyszu. Na tablicach informacyjnych PCPR udostępniono ogłoszenie o naborze kandydatów na rodziny zastępcze.

3.2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

Osoby, które wyrażają gotowość do pełnienia funkcji zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych przechodzą stosowną kwalifikację. Dostarczają wymagane dokumenty,

zaświadczenia o stanie zdrowia oraz uczestniczą w badaniach psychologicznych i pedagogicznych. Po szczegółowej analizie zebranej dokumentacji Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej podejmuje decyzję o zakwalifikowaniu ww. na szkolenie.

W 2022r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Przasnyszu zgłosiły się 2 rodziny zastępcze niezawodowe, które wystąpiły z formularzem o objęcie procesem kwalifikowania na rodzinę zastępczą zawodową.

3.3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2022r. dwie rodziny zastępcze niezawodowe brały udział w szkoleniu dla kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową.

3.4. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Przasnyszu w okresie sprawozdawczym zapewniło badania psychologiczne 2 rodzinom jako kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej. Badaniom psychologicznym, celem wydania opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej były poddane 2 małżeństwa, pełniące funkcję rodziny zastępczej zawodowej.

I. Proces usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej.

Usamodzielnienie wychowanków to długotrwały proces wychowawczy, mający na celu wprowadzenie osobę usamodzielnianą w etap podjęcia samodzielnego i jednocześnie dojrzałego życia oraz integracji ze środowiskiem lokalnym. Proces usamodzielnienia rozpoczyna się na rok przed ukończeniem 18 roku życia wychowanków poprzez wyznaczenie opiekuna procesu usamodzielniania, może trwać najdłużej do 26 roku życia.

Usamodzielnianym wychowankiem jest osoba, która uzyskała pełnoletność przebywając na podstawie postanowienia Sądu w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Rodzina zastępcza bądź placówka opiekuńczo-wychowawcza winna informować właściwy ze względu na miejsce zamieszkania wychowanka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej PCPR o zamiarze usamodzielnienia się wychowanka rok przed pełnoletnością.

Usamodzielniany wychowanek w przypadku zamiaru uzyskania świadczeń z PCPR ma obowiązek:

- wskazania co najmniej na rok przed osiągnięciem pełnoletności osoby, która podejmie się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia,
- opracowania wspólnie z opiekunem usamodzielnienia oraz pracownikiem PCPR Indywidualnego Programu Usamodzielnienia co najmniej na miesiąc przed ukończeniem 18 r.ż.;
- realizacji postanowień zawartych w Indywidualnym Programie Usamodzielnienia,
- realizacji obowiązku szkolnego,
- przedkładania w PCPR na początku każdego semestru zaświadczenia potwierdzającego kontynuowanie nauki,
- współdziałanie z opiekunem usamodzielnienia i pracownikiem PCPR, informowanie centrum o każdej istotnej zmianie sytuacji osobistej i majątkowej.

4.1. Indywidualny Program Usamodzielnienia

Indywidualny Program Usamodzielnienia (IPU) to dokument opracowany przez wychowanka przebywającego w pieczy zastępczej we współpracy z opiekunem usamodzielnienia oraz pracownikiem PCPR co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, zatwierdzony przez Dyrektora PCPR, określający w szczególności:

- zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia;
- sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych;
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia;
- plany przyszłościowe związane z miejscem osiedlenia się wychowanka, jak również sytuacją zawodową.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w 2022r. współuczestniczyli w sporządzaniu 7 indywidualnych programów usamodzielnienia. W razie potrzeby z osobami usamodzielnianymi przeprowadzane są weryfikacje IPU.

4.2. Współpraca z osobami usamodzielnianymi.

Współpraca z osobami usamodzielnianymi była systematyczna, koordynatorzy udzielali poradnictwa dotyczącego drogi zawodowej wychowanków, mobilizowali do kontynuowania

przez nich nauki, jak również realizowania praktyk zawodowych. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pomagali pełnoletnim wychowankom w tworzeniu wniosków do Urzędu Miasta oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, celem otrzymania dodatkowego wsparcia finansowego. Podejmowano wszelkie możliwe działania mające na celu zapewnienie wychowankom odpowiedniego komfortu życia. Osobom usamodzielnianym oferowana była darmowa pomoc prawna oraz psychologiczna, a także wszelka pomoc urzędnicza związana z pisaniem wniosków do różnych instytucji czy też wypełnianiem dokumentów do przedłożenia w danych urzędach. W trakcie 2022r. jeden z koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej pełnił funkcję opiekuna procesu usamodzielnienia dla jednego wychowanka.

Należy zaznaczyć, iż koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pracują również z pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej, którzy po ukończeniu 18 roku życia pozostali w rodzinach zastępczych. Obecnie w rodzinach zastępczych przebywa 8 pełnoletnich wychowanków.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Przysieku

Krzysztof Goś

Spis tabel

<u>Tabela 1. Formy rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie przasnyskim – stan na dzień 31.12.2022r.....</u>	6
<u>Tabela 2. Napływ i odpływ dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej w 2022r.....</u>	7
<u>Tabela 3. Dzieci ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi przebywające w rodzinach zastępczych.....</u>	7
<u>Tabela 4. Trwałe rozwiązanie sytuacji dziecka w 2022r. ....</u>	9

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Przasnyszcu

Krzysztof Goś